

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Lenkų kalbos morfologija	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): doc. dr. Miroslav Davlevič Kitas / a (-i):	VU Filologijos fakulteto Polonistikos centras

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji (BA)	Privalomas

Igyvendinimo forma	Vykdyimo laikotarpis	Vykdyimo kalba (-os)
kontaktinė (auditorinė)	3 semestras	Lenkų k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: mokėti lenkų kalbą A2 B1 lygiu	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	64	69

Dalyko (modulio) tikslas

Šiuo dalyku siekiama ugdyti gebėjimą suprasti ir analizuoti lenkų kalbos sistemą morfologijos lygmeniu, gebėjimą nustatyti tikslus, planuoti veiklas ir prisiimti atsakomybę; gebėjimą spręsti problemas vadovaujantis analitiniu, kritiniu ir kūrybišku mąstymu, gebėjimą suvokti pokyčių svarbą ir nusiteikimas tobulėti.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>Išklausę šį dalyką, studijuojantieji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įgis žinių apie lenkų kalbos morfologinę sistemą ir gebės ją taikyti kalbėdami ir rašydami lenkų kalba; - gebės aprašyti, analizuoti ir aiškinti lenkų kalbos reiškinius morfologijos požiūriu, vartodami tinkamą terminiją ir taikydami tinkamus metodus; - gebės įžvelgti sudėtinės morfologijos reiškinių dalis ir ryšius tarp jų; - gebės gretinti lenkų kalbos morfologijos reiškinius su lietuvių kalbos reiškiniais, nustatyti ir paaiškinti jų panašumus ir skirtumus; - bus nusiteikę tobulinti akademinės veiklos kokybę: nuolat tobulinti įgytas žinias ir gebėjimus bei siekti naujų; - gebės kelti tikslus, pasirinkti ir valdyti užduočiai atlikti reikalingus išteklius, planuoti laiką ir laikytis nustatytų terminų; - gebės prisiimti atsakomybę už darbo / mokymosi rezultatus ir mokytis iš klaidų; - gebės identifikuoti savo srities ir susijusių sričių problemas ir iššūkius; - gebės vertinti savo veiklos ir pasiekimų kokybę, sieks įgyti ateities pokyčiams reikalingų kompetencijų. 	<p>Aiškinamosios ir įtraukiamosios paskaitos, mokslinės literatūros skaitymas, pratybos, praktinės užduotys. Savo ir kolegų klaidų analizė ir taisymas savarankiškai ir grupėje, konsultacijos su dėstytojais.</p>	<p>Egzaminas raštu (atvirojo ir pusiau atvirojo tipo praktinės užduotys); 2 kontroliniai darbai (atvirojo ir pusiau atvirojo tipo praktinės užduotys).</p>

Temos	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiškų studijų laikas ir užduotys
-------	----------------------------	---

	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Lobasatvėstėi darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Lenkų kalbos morfologijos sistema. Žodžio ir morfemos sąvokos. Kalbos dalys ir jų gramatiniai požymiai. Pagrindinės sąvokos ir terminai lenkų bei lietuvių kalbomis.	4		2	1			7	6	teorinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į teorinio pobūdžio klausimus
2. Veiksmažodis. Kaitomos ir nekaitomos formos. Klasifikacija.	4		2	1			7	4	teorinės literatūros skaitymas, pasirengimas atsakyti į teorinio pobūdžio klausimus, praktinės užduotys (pratimai)
3. Veiksmažodžių kaitymas. Tiesioginės nuosakos laikų formos. Liepiamoji nuosaka. Pagrindinės veiksmažodžio formos. Netaisyklingieji veiksmažodžiai.	6		2	2			10	6	teorinės literatūros skaitymas, pagrindinių veiksmažodžių formų mokymasis, praktinės užduotys (pratimai)
4. Modaliniai veiksmažodžiai. Formos ir vartojimo ypatumai. Modalinių veiksmažodžių kaitymas.	2		2	1			5	6	teorinės literatūros skaitymas, modalinių veiksmažodžių formų mokymasis, praktinės užduotys (pratimai)
5. Pasirengimas kontroliniam darbui ir kontrolinis darbas (1).				2			2	7	kartojimas
6. Daiktavardis. Vyriškoji asmeninė giminė; vyriškoji giminė, žyminti gyvūnus; vyr. giminė, žyminti daiktus; moteriškoji giminė; niekatroji giminė. Daiktavardžių linksniavimas.	6		2	2			10	8	teorinės literatūros skaitymas, daiktavardžių linksniavimas, praktinės užduotys (pratimai)
7. Būdvardis. Paprastasis laipsniavimas (taisyklingas/netaisyklingas). Aprašomasis (analitinis) laipsniavimas.	2		2	1			5	4	teorinės literatūros skaitymas, būdvardžių laipsniavimų mokymasis, praktinės užduotys (pratimai)
8. Skaitvardis. Pagrindiniai skaitvardžiai, dauginiai, kelintiniai, trupmeniniai. Skaitvardžių gramatinės giminės formos. Skaitvardžių linksniavimas.	4		2	1			7	4	teorinės literatūros skaitymas, skaitvardžių formų mokymasis, dauginių skaitvardžių linksniavimas praktinės užduotys (pratimai)
9. Pasirengimas kontroliniam darbui ir kontrolinis darbas (2).				2			2	7	kartojimas
10. Įvardis. Įvardžių klasifikavimas (atsižvelgiant į kaitymo būdą, kokias kitas kalbos dalis jie keičia ir pagal bendrą reikšmę (vadinamasis reikšmės klasifikavimas). Įvardžių linksniavimas.	2		2	1			5	6	teorinės literatūros skaitymas, įvardžių formų mokymasis, praktinės užduotys (pratimai)
11. Nekaitomosios kalbos dalys (prieveiksmiai, prielinksniai, jungtukai, dalelytės, jaustukai ir išiktukai).	2			2			4	2	teorinės literatūros skaitymas, praktinės užduotys (pratimai)
12. Pasiruošimas egzaminui. Viso kurso kartojimas.								9	Savarankiškas žinių sisteminimas ir ruošimasis baigiamajam egzaminui.
Iš viso	32		16	16			64	69	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas:			
Kontrolinių darbų pažymių vidurkis	50 %	pabaigus atitinkamą temą	10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 95-100 proc. užduočių. 9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 85-94 proc. užduočių.
Egzaminas raštu	50 %	pabaigus dalyką	8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Teisingai atlikta 75-84 proc. užduočių. 7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų. Teisingai atlikta 65-74 proc. užduočių. 6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniai, yra klaidų. Teisingai atlikta 55-64 proc. užduočių. 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Teisingai atlikta 51-54 proc. užduočių. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Miroslav Davlevič	2017	<i>Trumpoji lenkų kalbos gramatika</i> https://www.flf.vu.lt/dokumentai/Mokslas/Elektroniniai_istekliai/Miroslav_Davlevic._Trumpoji_lenku_kalbos_gramatika.pdf		VU leidykla, Vilnius
(red.) R. Grzegorzycowa, R. Laskowski, H. Wróbel	2000	<i>Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia</i>	T 1-2	PWN Warszawa
Mirosław Bańko	2004	<i>Wykłady z polskiej fleksji</i>		PWN Warszawa
Alicja Nagórko	2011	<i>Gramatyka opisowa współczesnego języka polskiego</i>		PWN Warszawa
Zygmunt Saloni	2001	<i>Czasownik polski</i>		PWN Warszawa
Papildoma literatūra				
(red.) Dorota Kopcińska	1994	<i>Gramatyka opisowa. Materiały do ćwiczeń</i>		Uniwersytet Warszawski
(red.) St. Dubisz	2004	<i>Nauka o języku dla polonistów</i>		„Książka i Wiedza“, Warszawa

COURSE UNIT (MODULE) DESCRIPTION

Course unit (module) title	Code
Morfologia języka polskiego	

Academic staff	Core academic unit(s)
Coordinating: doc. dr Miroslav Davlevič	Centrum Polonistyczne Instytut Języków i Kultur Regionu Bałtyckiego Wydział Filologiczny Uniwersytetu Wileńskiego
Other:	

Study cycle	Type of the course unit
BA (studia licencjackie)	Przedmiot obowiązkowy

Mode of delivery	Semester or period when it is delivered	Language of instruction
Wykłady oraz seminaria i ćwiczenia	semestr jesienny	polski

Requisites	
Prerequisites:	Co-requisites (if relevant):

Number of ECTS credits allocated	Student's workload (total)	Contact hours	Individual work
5	133	64	69

Purpose of the course unit

Celem przedmiotu jest:

- kształtowanie świadomości językowej studenta, tj. zdobycie przez niego wiedzy na temat struktury współczesnego języka polskiego, zależności zachodzących między jego elementami, istotnych zjawisk w nim zachodzących;
- zdobycie umiejętności samodzielnej analizy i interpretacji jednostek z poziomu morfologicznego języka (różnymi metodami);
- kształcenie umiejętności posługiwania się słownikami ogólnymi i gramatycznymi języka polskiego w wersji książkowej i elektronicznej.

Tematyka:

Wykład oraz seminaria i ćwiczenia mają tę samą problematykę (kurs ćwiczeń jest zsynchronizowany z wykładem), z tym że na wykładzie student otrzymuje uporządkowaną wiedzę z zakresu treści przedmiotowych w formie podawczej, którą następnie pod okiem prowadzącego ćwiczenia weryfikuje na podstawie przeczytanej literatury, dyskusji w grupie, wyników samodzielnych i zespołowych prac, a także wniosków z przeprowadzanych analiz morfologicznych.

Learning outcomes of the course unit	Teaching and learning methods	Assessment methods
Po ukończeniu zajęć student w zakresie wiedzy: - charakteryzuje się podstawową znajomością tradycyjnej terminologii językoznawczej w zakresie morfologii - zna założenia różnych metod analizy morfologicznej W zakresie umiejętności student: - umie posługiwać się terminologią językoznawczą z zakresu morfologii; umie dokonać analizy morfologicznej (fleksyjnej) tekstu; umie odszukać potrzebne informacje z zakresu morfologii. Potrafi pracować w grupie, przyjmując różne role; ma świadomość	Wykłady oraz seminaria i ćwiczenia, prowadzenie dyskusji, praca w grupie, metody audiowizualne, studiowanie literatury podstawowej i uzupełniającej, pokaz/demonstacja prezentacji multimedialnej.	Obecność na wykładach, uzyskanie pozytywnej oceny z pracy zaliczeniowej (prezentacja – tematyka związana z wykładem wybierana przez studenta). 2 prace kontrolne. Egzamin pisemny w formie testu.

roli polonisty w propagowaniu wiedzy o roli języka polskiego jako istotnego elementu kultury i tożsamości narodowej.		
--	--	--

Content	Contact hours							Individual work: time and assignments	
	Lectures	Tutorials	Seminars	Workshops	Laboratory work	Internship	Contact hours, total	Individual work	Tasks for individual work
1. System morfologiczny języka polskiego. Jednostki poziomu morfologicznego języka. Pojęcie wyrazu. Morfem jako najmniejsza jednostka znacząca. Części mowy języka polskiego. Podstawowa terminologia językoznawcza z zakresu morfologii w języku polskim i litewskim.	4		2	1			7	6	Studiowanie literatury podstawowej i uzupełniającej, dyskusja, praca w grupie, zajęcia praktyczne.
2. Czasownik. Klasyfikacja.	4		2	1			7	4	Studiowanie literatury podstawowej i uzupełniającej, dyskusja, praca w grupie, zajęcia praktyczne.
3. Odmiana czasowników. Tryb oznajmujący. Tryb rozkazujący. Podstawowe formy czasownikowe. Czasowniki niewłaściwe.	6		2	2			10	6	Studiowanie literatury podstawowej i uzupełniającej, dyskusja, praca w grupie, zajęcia praktyczne.
4. Czasowniki modalne. Formy. Odmiana czasowników modalnych.	2		2	1			5	6	Studiowanie literatury podstawowej i uzupełniającej, dyskusja, praca w grupie, zajęcia praktyczne.
5. Praca kontrolna (część teoretyczna oraz część zadaniowa)				2			2	7	Powtórzenie, utrwalenie i systematyzacja materiału
6. Rzeczownik. Rodzaj rzeczownika. Inwentarz wartości rodzajów: M1, M2, M3, Ź, N (N1, N2). Rzeczowniki plurale tantum. Odmiana rzeczowników. Kategorie klasyfikujące rzeczowników.	6		2	2			10	8	Studiowanie literatury podstawowej i uzupełniającej, dyskusja, praca w grupie, zajęcia praktyczne.
7. Przymiotnik. Kategorie gramatyczne przymiotników. Stopniowanie przymiotników (proste, opisowe/analizacyjne). Przymiotniki nieregularne.	2		2	1			5	4	Studiowanie literatury podstawowej i uzupełniającej, dyskusja, praca w grupie, zajęcia praktyczne.

8. Liczebnik. Typologia liczebników. Liczebniki zbiorowe. Kategorie gramatyczne liczebników. Odmiana liczebników.	4		2	1			7	4	Studiowanie literatury podstawowej i uzupełniającej, dyskusja, praca w grupie, zajęcia praktyczne.
9. Praca kontrolna (część teoretyczna oraz część zadaniowa)				2			2	7	Powtórzenie, utrwalenie i systematyzacja materiału
10. Zaimek. Klasyfikacja zaimków (ze względu na sposób odmiany, które części mowy zastępują (miejsce zaimków w klasyfikacji części mowy wg Zygmunta Saloniego) oraz ogólne znaczenie (klasyfikacja znaczeniowa). Odmiana zaimków.	2		2	1			5	6	Studiowanie literatury podstawowej i uzupełniającej, dyskusja, praca w grupie, zajęcia praktyczne.
11. Nieodmienne części mowy (przysłówki, spójniki, przyimki, wykrzykniki, partykuły).	2			2			4	2	Studiowanie literatury podstawowej i uzupełniającej, dyskusja, praca w grupie, zajęcia praktyczne.
12. Przygotowanie do egzaminu. Konsultacje.								9	Samodzielne przygotowanie się do końcowego egzaminu. Systematyzacja wiedzy.
Total	32		16	16			64	69	

Assessment strategy	Weight %	Deadline	Assessment criteria
Ocena łączna/ogólna z:			
Średnia ocen z prac kontrolnych	50%	Po przerobionym temacie	10 (celująco). Doskonała, wyjątkowa wiedza i umiejętności. 95-100% rozwiązanych poprawnie zadań. 9 (bardzo dobrze). Obszerna wiedza i umiejętności. 85-94% poprawnie rozwiązanych zadań.
Egzamin końcowy	50%	Po skończeniu przedmiotu	8 (dobrze). Lepsza niż przeciętna wiedza i umiejętności. 75-84% poprawnie rozwiązanych zadań. 7 (średnio). Przeciętna wiedza i umiejętności, zdarzają się drobne błędy. 65-74% poprawnie rozwiązanych zadań. 6 (dostatecznie). Wiedza i umiejętności są gorsze od przeciętnych, zdarzają się błędy. 55-64% poprawnie rozwiązanych zadań. 5 (słabo). Wiedza i umiejętności spełniają wymagania minimalne. 51-54% poprawnie rozwiązanych zadań. 4, 3, 2, 1 - niespełnione wymagania minimalne.

Author (-s)	Publishing year	Title	Issue of a periodical or volume of a publication	Publishing house or web link
Required reading				
Miroslav Davlevič	2017	<i>Trumpoji lenkų kalbos gramatika</i> https://www.flf.vu.lt/dokumentai/Mokslas/Elektroniniai_istekliai/		VU leidykla, Vilnius

		Miroslav_Davlevic._Trumpoji_le nku_kalbos_gramatika.pdf		
(red.) R. Grzegorzycykowa, R. Laskowski, H. Wróbel	2000	<i>Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia</i>	T 1-2	PWN Warszawa
Mirosław Bańko	2004	<i>Wykłady z polskiej fleksji</i>		PWN Warszawa
Alicja Nagórko	2011	<i>Gramatyka opisowa współczesnego języka polskiego</i>		PWN Warszawa
Zygmunt Saloni	2001	<i>Czasownik polski</i>		PWN Warszawa
Recommended reading				
(red.) Dorota Kopcińska	1994	<i>Gramatyka opisowa. Materiały do ćwiczeń</i>		Uniwersytet Warszawski
(red.) St. Dubisz	2004	<i>Nauka o języku dla polonistów</i>		„Książka i Wiedza“, Warszawa

Updated 8 November 2023